

Undervisningsbeskrivelse

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Termin	Maj/ Juni 2025
Institution	College360
Uddannelse	HTX
Fag og niveau	Dansk A
Lærer(e)	Mathilde Noer og Lene Højberg Arp
Hold	HTX1Z

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb i faget

Forløb 1	Identitet og selvscenesættelse
Forløb 2	Taler i tiden
Forløb 3	På kanten – udkant og udsat

Forløb 1	Identitet og selvscenesættelse (Grundforløb / Mathilde Noer)
Forløbets indhold og fokus	<p>Forløbet har lagt vægt på litteraturanalyse, og hvordan skønlitterære tekster tematisere identitet i et senmoderne samfund. Her er der arbejdet med Freuds personlighedsmodel og Goffmanns forskellige 'stages' ift., hvordan man som et ungt menneske agerer i en verden præget af sociale medier. I arbejdet med litteraturanalyse har eleverne også arbejdet kort med nyere litteraturstendens og forfatteres brug af autofiktion og selvscenesættelse. Slutteligt har eleverne stiftet bekendtskab med dokumentargenren og fakta- samt fiktionskoder, hvor de har bearbejdet deres viden om forløbets fagbegreber i en analyse af første afsnit af dokumentarserien <i>Se på mig</i> (2021), de har præsenteret foran klassen.</p> <p>Omfang: 30 lektioner (a 45 min) Skriftlighed: 5 fordybelsestimer.</p>
Faglige mål	<p>Faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> - analysere og fortolke fiktive tekster - demonstrere kendskab til tendenser i samtidens danske litteratur og medier, herunder samspil med internationale strømninger - demonstrere kendskab til digitale mediers indhold og funktion samt indsigt i tilhørende etiske problemstillinger - demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder. - perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, idéhistoriske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, naturfaglige, teknologiske og erhvervsrelaterede sammenhænge
Kernestof	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mangfoldige litterære genrer - billeder, film og øvrige multimodale tekster - digitale kommunikationsformer, herunder sociale medier - danske tekster fra de seneste 20 år og fra centrale litteraturhistoriske perioder - mindst én folkevise og én tekst af hver af følgende forfattere: Ludvig Holberg, Adam Oehlenschläger, N.F.S. Grundtvig, Steen St. Blicher, H.C. Andersen, Herman Bang, Henrik Pontoppidan, Johannes V. Jensen, Martin Andersen Nexø, Tom Kristensen, Karen Blixen, Martin A. Hansen, Peter Seeberg og Klaus Rifbjerg - litteratur-, sprog- og medieanalytiske begreber og metoder
Anvendt materiale.	<p>Kernestof</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kortfilm: <i>Noab</i> (17 min.) (Cederberg/Woodman 2014) https://vimeo.com/65935223 - Novelle: "Biller" (Charlotte Weitze 1996) - Novelle: "Origami" (Jakob Ejersbo 2000). - Novelle: "De tre veninder" (Jesper Wung-Sung 2000) - Novelle: "Agerhønen" (Martin A. Hansen 1947) - Digt: "Det blev os pålagt" (Klaus Rifbjerg 1960) - Digt: "Jeg ved ikke om den slags tanker er normale" (Hørslev 2009) - Digt: "Barndom" (Yahya Hassan 2013) - Uddrag af dokumentarserie: "Ses bitch" episode 1, sæson 1 <i>Se på mig</i> (DR TV 2021) <p>Supplerende stof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uddrag af bog: "3.3 -Fortæller" i <i>Håndbog til dansk</i> (ibog) - https://hbdansk.systeme.dk/?id=159 - Uddrag af bog: "4.2 – sproglige billeder" i <i>Håndbog til dansk</i> (ibog)

	<p>https://hbdansk.systemtime.dk/?id=188</p> <p>- Uddrag af bog: ”5.2 Dokumentarfilm og mockumentary” i <i>Håndbog til danske</i> (ibog)</p> <p>https://hbdansk.systemtime.dk/?id=224</p> <p>- Uddrag af bog: ”Selvbiografier: fiktion eller fakta” i <i>Brug Litteraturhistorien</i> (ibog)</p> <p>- https://bl.systemtime.dk/?id=266</p> <p>- Uddrag af bog: ”Frontstage, backstage, middle region” i <i>Dig og digital dannelse i danske</i> (ibog) (https://digogdigitaldannelsaidansk.ibog.gylden-dal.dk/index.php?id=153&loopRedirect=1)</p> <p>- Uddrag af bog: “Socialisering og identitetsdannelse” i <i>Samfundsfag C, kapitel 11</i>. https://samfundsfag-c.systemtime.dk/index.php?id=582#c3584 (ibog)</p> <p>- Lærerproducerede materiale om Freuds forsvarsmekanismer</p> <p>- Lærerproduceret materiale om paratekst.</p>
Arbejdsformer	klasseundervisning/elevpræsentationer/gruppearbejde/pararbejde/individuel arbejde/skriftligt arbejde

Forløb	Taler i Tiden
Forløbets indhold og fokus	<p>Forløbets overordnede fokus har været på at læse, analysere og vurdere forskellige typer af taler. De tre overordnede talegenerer; lejlighedstalen, den informerede tale og den politiske tale er blevet præsenteret og der har i arbejdet med talerne været særligt fokus på retoriske virkemidler, argumentationsanalyse, sproglig analyse og stilistiske figurer, samt analyse af ikke-fiktive tekster med udgangspunkt i Ciceros pentagram.</p> <p>Eleverne er herudover blevet præsenteret for den skriftlige genre; analyse, vurdering og perspektivering.</p> <p>Omfang: 24 lektioner (a 45 min)</p> <p>Skriftlighed: 9 fordybelsestimer</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nytårstale • Analyse af Mette Frederiksens nytårstale • Analyse, vurdering og perspektivering af Mette Frederiksens nytårstale (genaflevering)
Faglige mål	<p>Faglige mål:</p> <p>- udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt</p> <p>-demonstrere indsigt i sprogets opbygning, brug og funktion, herunder anvende grammatisk terminologi</p> <p>-demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge</p> <p>-anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere</p> <p>-analysere og vurdere ikke-fiktive tekster</p> <p>-perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, idéhistoriske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, naturfaglige, teknologiske og erhvervsrelaterede sammenhænge</p> <p>-demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder.</p>
Kernestof	<p>Kernestof:</p> <p>- dansk sprog, sproglig variation og faglige udtryksformer</p> <p>-billeder, film og øvrige multimodale tekster</p> <p>-sagtekster, herunder journalistik, <u>politiske tekster</u>, populærvidenskabelig formidling og erhvervsrelaterede tekster</p>

	-svenske og norske tekster på originalsprog
Anvendt materiale.	<p>Kernestof</p> <p>Håndbog til Dansk, Kap 4.9 Retorik Håndbog til Dansk, s. 248, Nonverbale koder Håndbog til Dansk, Kap. 4.10 Argumentation Håndbog til Dansk, Kap 4.1 Ordenes betydning</p> <p>Perspektiver i Dansk, s 121, Stilistiske figurer</p> <p>Bent Høie: Tale til Ungdommen, 2020 – norsk https://www.dr.dk/nyheder/udland/norsk-sundhedsminister-takker-de-unge-efter-forsoemt-foraar-i-har-sat-jeres-liv-paa#!/ + http://www.xn--rst-0na.dk/talearkiv/tale-til-ungdommen/</p> <p>Greta Thunberg – Tale til Klimamarch, 2019 – Delvis svensk https://dansketales.dk/tale/greta-thunbergs-tale-ved-klimamarchen-2019/?version=7582-3</p> <p>Texas nytårstale 2021 https://dansketales.dk/tale/texas-nytaarstale-2021/</p> <p>Kronprins Frederiks tale ved Dronning Margrethes 50-års regeringsjubilæum, 2022 https://dansketales.dk/tale/h-k-h-kronprins-frederiks-tale-ved-gallataffel-i-anledning-af-h-m-dronningens-50-aars-regeringsjubilaum-2022/</p> <p>Jakob Ellemand Jensen, Landsmødetale 2022 https://www.venstre.dk/nyheder/jakob-ellemann-jensens-landsmodetale-2022</p> <p>Søren Vrist Christensen: Retorik og Argumentation https://www.youtube.com/watch?v=35bqJ90khEA</p> <p>Supplerende stof:</p> <p>https://www.dr.dk/nyheder/seneste/alex-vanopslagh-holder-sejrstale-liberal-alliance-er-tilbage</p> <p>https://www.dr.dk/nyheder/sofie-carsten-nielsen-gaar-af</p>
Arbejdsformer	Pararbejde og gruppearbejde i Netværksgrupper Læreroplæg og klassesamtale Stationsarbejde Individuelt arbejde med skriftlighed Individuelt arbejde med skriftligt feedback og skriftlighed – genaflevering af skriftlig aflevering

Forløb	På kanten – Udkant og Udsat
Forløbets indhold og fokus	<p>Med udgangspunkt i det overordnede emne er der blevet arbejdet med såvel fiktive, som ikke-fiktive tekster. I dette forløb har der været fokus på de litteraturhistoriske perioder/retninger; Det Moderne Gennembrud, folkelig realisme og socialrealisme. Der er blevet læst tekster af forskellige kanonforfattere, samt det <u>litterære værk: Barndommens Gade af Tove Ditlevsen</u>.</p> <p>Der har været fokus på autofiktion – både hos Tove Ditlevsen, men også hos nyere forfattere.</p> <p>Der er desuden arbejdet med forskellige måder at være på kanten på, samt debatten herom. Emnerne her har været fattigdom, unge og mistriksel, udlændingedebat og kønsdebater. Her har der særligt været fokus på argumentations- og diskursanalyse</p> <p>Derudover er der blevet arbejdet med dokumentarfilm som genre og i den forbindelse har klassen arbejdet med <u>den animerede dokumentarfilm Flugt som værk</u>. I forbindelse med værk-læsning har eleverne lavet mundtlige fremlæggelser med særlig fokus på mundtlig fremstilling.</p> <p>Som en del af forløbet har eleverne skrevet en kronik, samt metatekst med inddragelse af tekster fra forløbet. Dette har været et skriftlighedsforløb, hvor eleverne har arbejdet med processkrivning, givet hinanden feedback og genafleveret.</p> <p>Omfang: Skriftlighed: 9 fordybelsestimer</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udkast 1 • Udkast 2 • Færdig kronik og metatekst
Faglige mål	<p>Faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt - demonstrere indsigt i sprogets opbygning, brug og funktion, herunder anvende grammatisk terminologi - anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere - analysere og fortolke fiktive tekster - analysere og vurdere ikke-fiktive tekster - perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, idéhistoriske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, naturfaglige, teknologiske og erhvervsrelaterede sammenhænge - demonstrere kendskab til centrale litteraturhistoriske perioder og deres forbindelse til nutiden - demonstrere kendskab til tendenser i samtidens danske litteratur og medier, herunder samspil med internationale strømninger - demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder.

<p>Kernestof</p>	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dansk sprog, sproglig variation og faglige udtryksformer, herunder naturvidenskabeligt og teknologisk fagsprog -mangfoldige litterære genrer -billeder, film og øvrige multimodale tekster -sagtekster, herunder journalistik, politiske tekster, populærvidenskabelig formidling og erhvervsrelaterede tekster -danske tekster fra de seneste 20 år og fra centrale litteraturhistoriske perioder -mindst én folkevise og én tekst af hver af følgende forfattere: Ludvig Holberg, Adam Oehlenschläger, N.F.S. Grundtvig, Steen St. Blicher, H.C. Andersen, Herman Bang, Henrik Pontoppidan, Johannes V. Jensen, Martin Andersen Nexø, Tom Kristensen, Karen Blixen, Martin A. Hansen, Peter Seeberg og Klaus Rifbjerg -mindst seks værker med genremæssig og historisk spredning, herunder mindst én roman og to øvrige skønlitterære værker -litteratur-, sprog- og medieanalytiske begreber og metoder
<p>Anvendt materiale.</p>	<p>Kernestof</p> <p>Henrik Pontoppidan: Vandreren. En epilog, 1887 Martin Andersen Nexø: Lønningsdag, En idyl, 1900 Tove Ditlevsen: Barndommens Gade, roman, 1943 VÆRK Tove Ditlevsen: Barndommens Gade, digt, 1942 Morten Pape: Guds Bedste Børn, romanuddrag, 2018 Thomas Korsgaard: Hvis der skulle komme et menneske forbi, romanuddrag, 2017 Sarah Engell: Det vi har mistet, 2017 (brugt som årsprøve/prøveeksamen)</p> <p>Håndbog til Dansk, Kap 4.10, Argumentation Håndbog til Dansk, Kap 4.11, Diskursanalyse Håndbog til Dansk, Kap 5.2, Dokumentarfilmsanalyse</p> <p>Litteraturhistorien – På langs og på tværs</p> <ul style="list-style-type: none"> • Folkelig realisme og Social realisme • Tendenser i den nyeste litteratur <p>Opråb til politikerne: Børnene betaler den højeste pris, Politiken 10. marts 2022</p> <p>Debatten, DR-TV ”Forbandende ungdom” – uddrag de første 30 min. https://www.dr.dk/drtv/se/debatten_-forbandede-ungdom_349836</p> <p>Pernille Vermund: Ydmygende indvandervold mod vores unge skal stoppes, juli 2020. Nye Borgerliges hjemmeside</p> <p>Daniel Juhász Vigild: Stol ikke på de tal, der får minoritetsunge til at fremstå mere kriminelle, Information, 5. september 2020</p> <p>Genstart: Meget mere Milo, DR-lyd https://www.dr.dk/lyd/special-radio/genstart/genstart-2022-03-17</p>

	<p>Flugt – Dokumentarfilm, https://www.dr.dk/drtv/program/flugt_297321</p> <p>VÆRK</p> <p>Supplerende stof:</p> <p>Det moderne Gennembrud (Oplæg Søren Vrist Christensen)</p> <p>Malerier:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Erik Henningsen: Sat ud (1891-1892) • H.A. Brendekilde: Udslidt (1889) • Emilius Bærentzen: Familiebillede (1828) <p>Mick Øgendahl og de Store forfattere – Tove Ditlevsen, DR-TV Tove Ditlevsen: Blinkende Lygter / Uddrag ”Blinkende Lygter” Anne Linnet: Barndommens Gade (Musikvideo) Danske Digterruter – Tove Ditlevsen</p> <p>Sofie Sørensen: Familie om debutantforfatter: Det er usandt og for groft, Pol (Politiken 9. februar 2017)</p> <p>Alexander Jonassen: Grænsen mellem fiktion og virkelighed, Politiken 9. februar 2017</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=FcOjnPNkYpw (Debatten – Fattigdom)</p> <p>Liberal Alliances hjemmeside (brugt til diskursanalyse)</p> <p>Gejst – Dokumentarfilm og Virkelighed (Mit CFU)</p>
Arbejdsformer	<p>Par – og gruppearbejde</p> <p>Læreroplæg og klassesamtale</p> <p>Individuelt arbejde med skriftlighed – individuelle refleksionsskrivninger, samt arbejde med kronik</p> <p>Remediering – kreativt arbejde med Barndommens Gade (Plancher)</p> <p>Peer-to-peer respons og feedback</p> <p>Mundtlig fremstilling – mundtlige fremlæggelser og feedback</p>

Forløb	
Forløbets indhold og fokus	<p>Omfang:</p> <p>Skriftlighed:</p>
Faglige mål	<p>Faglige mål:</p> <p>- udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt</p> <p>–demonstrere indsigt i sprogets opbygning, brug og funktion, herunder anvende grammatisk terminologi</p> <p>–demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge</p>

	<ul style="list-style-type: none"> -anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere -analysere og fortolke fiktive tekster -analysere og vurdere ikke-fiktive tekster -perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, idéhistoriske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, naturfaglige, teknologiske og erhvervsrelaterede sammenhænge -demonstrere kendskab til centrale litteraturhistoriske perioder og deres forbindelse til nutiden -demonstrere kendskab til tendenser i samtidens danske litteratur og medier, herunder samspil med internationale strømninger -demonstrere kendskab til digitale mediers indhold og funktion samt indsigt i tilhørende etiske problemstillinger -navigere i store tekstmængder samt udvælge og anvende tekster kvalificeret og med dokumentation -demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder.
Kernestof	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dansk sprog, sproglig variation og faglige udtryksformer, herunder naturvidenskabeligt og teknologisk fagsprog -mangfoldige litterære genrer -billeder, film og øvrige multimodale tekster -sagtekster, herunder journalistik, politiske tekster, populærvidenskabelig formidling og erhvervsrelaterede tekster -digitale kommunikationsformer, herunder sociale medier -danske tekster fra de seneste 20 år og fra centrale litteraturhistoriske perioder -mindst én folkevise og én tekst af hver af følgende forfattere: Ludvig Holberg, Adam Oehlenschläger, N.F.S. Grundtvig, Steen St. Blicher, H.C. Andersen, Herman Bang, Henrik Pontoppidan, Johannes V. Jensen, Martin Andersen Nexø, Tom Kristensen, Karen Blixen, Martin A. Hansen, Peter Seeberg og Klaus Rifbjerg -mindst seks værker med genremæssig og historisk spredning, herunder mindst én roman og to øvrige skønlitterære værker -svenske og norske tekster på originalsprog -tekster med relevans for teknologisk dannelse -oversatte tekster, der bidrager til at perspektivere dansksprogede tekster i en nordisk, europæisk eller global sammenhæng -litteratur-, sprog- og medieanalytiske begreber og metoder -litteratur-, sprog- og mediehistorie.
Anvendt materiale.	<p>Kernestof</p> <p>Supplerende stof:</p>
Arbejdsformer	